

H.D. THOREAU

BURGERLIJKE ONGEHOORZAAMHEID ALS Plicht

UTRECHTSE CAHIERS

STAAT EN INDIVIDU 1

H. D. THOREAU

BURGERLIJKE ONGEHOORZAAMHEID ALS PLICHT

Vertaald en bewerkt door

A. Kooyman

UITGEVERIJ DE ADELAAR

UTRECHT, 1983

Bij de vertaling:

- a. "Burgerlijke ongehoorzaamheid als plicht" is een vertaling van Thoreau's "On the duty of civil disobedience" (1849). Het is een vertaling naar de oorspronkelijke tekst zoals afgedrukt in: Saxe Commins and Robert N. Linscott: Man and the State. The political philosophers. New York, 1947¹. Bladzijde 297-320.
- b. Thoreau gebruikt vaak een persoonlijk voornaamwoord in zinnen om terug te verwijzen naar een antecedent dat in een vorige zin staat. Veelal heb ik dan het voornaamwoord vervangen door dit antecedent te herhalen, omdat dit de perceptie van de lezer vergemakkelijkt.
- c. In een aantal gevallen waarin Thoreau impliciete voorbeelden geeft van inconsequentie, hypocrisie heb ik een zin ingelast waarin dit expliciet gesteld wordt. Zonder aan het geschrift afbreuk te willen doen - verre van dat - is het zo dat Thoreau's theoretische verhandelingen er qua begrijpelijkheid onder lijden dat hij niet of te weinig zijn stellingen expliciteert. Daardoor kunnen sommige delen van zijn geschriften -ten onrechte- de indruk wekken van de hak op de tak te springen. Vandaar mijn explicaties. Ik houd mij aanbevolen voor kritiek op mijn werkwijze.
- d. De vertaling is het resultaat van werk gedaan tussen juni en december en is in december 1983 in een eerste oplage van 50 exemplaren off-set gedrukt.

Van harte ben ik het eens met de uitspraak "die regering is de beste die het minst regeert" en ik zou graag zien dat er sneller en systematischer naar zou worden gehandeld. Als het in de praktijk werd gebracht, komt het in feite hier op neer (waar ik ook in geloof): "die regering is de beste die helemaal niet regeert" en als de mensen er klaar voor zijn, dan zal dat ook de soort van regering zijn die ze zullen hebben. In de optimale situatie is een regering alleen een hulpmiddel. Maar de meeste regeringen zijn meestal - en alle regeringen zijn soms - ongeschikt als hulpmiddel. De bezwaren die te berde zijn gebracht tegen een permanent leger - en deze zijn groot in aantal en belangrijk van inhoud - kunnen ook te berde worden gebracht tegen een permanente regering. De regering zelf, die alleen een wijze is die het volk heeft gekozen om zijn wil uit te voeren, is eveneens geneigd om gebruikt te worden en qua inhoud verdraaid, voordat het volk door de regering kan handelen. Zie bij voorbeeld de tegenwoordige Mexicaanse oorlog, het werk van betrekkelijk weinig individuen, die de permanente regering als werktuig gebruiken. Want al vanaf de aanvang zou het volk niet met het besluit tot oorlog voeren ingestemd hebben.

En de Amerikaanse regering - wat is die regering meer dan een traditie, alhoewel een traditie van recente datum, die tracht zichzelf ongeschonden voort te zetten door het nageslacht, maar die elk moment iets van zijn integriteit verliest? Die regering heeft niet de vitaliteit en kracht van een individu, want een individu kan de regering aan zijn wil ondergeschikt maken. Voor de mensen zelf is de regering een soort van houten geweer. Maar daarom is de regering niet minder noodzakelijk: want de mensen hebben één of andere gecompliceerde machinerie nodig

en moeten het lawaai daarvan horen om dat idee van regering die zij hebben te bevredigen. Regeringen laten zien met hoeveel succes mensen geïmponeerd kunnen worden, zelfs zichzelf kunnen imponeren, tot hun eigen voordeel. Wij allen moeten toegeven dat het werkelijk schitterend lukt. Niettemin heeft deze regering nooit uit zichzelf welke onderneming dan ook bevorderd, sterker nog: slechts door zichzelf snel uit de weg te gaan heeft de regering ondernemingen bevorderd. Zij zorgt er niet voor dat het land vrij blijft. Zij koloniseert het westen niet. Zij voedt niet op. Het karakter dat eigen is aan het Amerikaanse volk heeft alles gedaan wat bereikt is en het volk zou nog meer gedaan hebben, als de regering niet bij tijden de weg geblokkeerd had. Want de regering is een instituut dat mensen noodzaakt elkaar in de steek te laten en zoals al gesteld is, wanneer zij het best functioneert worden zij die geregeerd worden er het meest door in de steek gelaten. Zaken en handelsverkeer zouden, als ze niet gemaakt waren van India-rubber, het nooit klaren om de hindernissen te boven te komen die wetgevers continuen in de weg leggen en als iemand de mensen van de regering zou beoordelen naar de effecten van hun acties en niet voor een deel naar hun bedoelingen, dan zouden ze het verdienen te worden geklassificeerd als misdadige personen die obstakels op de rails van onze spoorwegen leggen en dan zouden ze het verdienen te worden gestraft zoals dat in de praktijk met dat soort personen gebeurt.

Maar - om nu over de praktijk én als burger te spreken - in tegenstelling tot die mensen die zichzelf geen-regeringsmensen noemen, vraag ik niet van de ene dag op de andere geen regering, maar vanaf nu een betere regering. Laat ieder mens bekend maken wat voor soort regering respekt zou afdwingen: dat zou een stap in de goede richting zijn van het bereiken van een goede regering.

Alles wel beschouwd is de praktische reden waarom - indien de macht maar eenmaal in de handen van de mensen is - de meerderheid wordt toegestaan te regeren en hen wordt toegestaan er voor een lange tijd mee door te gaan niet dat zij het waarschijnlijk bij het rechte eind hebben, noch dat dit het eerlijkst is ten opzichte van de minderheid, maar omdat de meerderheid fysiek de sterkste is. Maar een regering waarin de meerderheid regeert kan niet in alle gevallen gebaseerd zijn op rechtvaardigheid. Zou er geen regering mogelijk zijn waarin meerderheden niet beslissen wat goed en fout is, maar het geweten van het individu? Een regering waarin meerderheden alleen besluiten nemen over die vragen waarvan men kan zeggen dat het gepast is? Moet de burger zelfs maar voor een moment of in de zwakste graad zijn geweten afstaan aan de wetgever? Waarom dan heeft ieder mens een geweten?

Ik meen dat we allereerst mensen moeten zijn en daarna pas onderdanen. Het is niet wenselijk om respekt voor de wet te kweken; veel meer wenselijk is het respekt te kweken voor de rechtvaardigheid. De enige verplichting die ik terecht kan aannemen is dat te doen op welk tijdstip dan ook wat ik rechtvaardig acht. Terecht wordt wel gezegd dat een gemeenschap geen geweten heeft, maar een gemeenschap van gewetensvolle mensen is een gemeenschap met een geweten. De wet heeft geen mens ooit een zier rechtvaardiger gemaakt. En door middel van het respekt voor de wet worden zelfs de goedgezinden dagelijks agenten van de onrechtvaardigheid gemaakt. Een gewoon en natuurlijk resultaat van een ongepast respekt voor de wet is dat je een rij soldaten kunt zien: kolonel, kapitein, korporaal, fuseliers, kruidknappen en de rest die erbij hoort, in een bewonderenswaardige orde marcherend ten oorlog over berg en dal, tegen hun wil, ja, tegen hetgeen hun gezond verstand en geweten zegt, wat het werkelijk een moeilijke mars maakt en een mars

die hartkloppingen oplevert. Ze twijfelen er geen moment aan dat het een vervloekt bedrijf is waarmee ze zich inlaten. Ze zijn allen geneigd tot vrede. Wat zijn zij eigenlijk? Zijn ze nog enigszins mens? Of zijn ze kleine beweegbare fort en magazijnen, in dienst van een gewetenloze machthebber. Bezoek eens de marinewerf en beschouw een marinier, zo'n man die door de Amerikaanse regering geschapen wordt of zo'n man die door de regering geschapen wordt door zwarte kunst: die man is alleen een zwakke schaduw en een herinnering van mensheid, een man levend en staand klaargezet en nu al, bij wijze van spreken, onder wapenen begraven met de begeleiding die bij zo'n begrafenis hoort, ongeveer zoals het beschreven wordt:

Geen trom werd gehoord, geen treurlied klonk op,
Toen we zijn lichaam ten vestingwal brachten.
Geen geweer ging af als laatst vaarwel
Bij het graf waarnaar we onze held brachten.

De meest mensen dienen de staat op die wijze, niet principieel als mens, maar als machine: met hun lichaam. Zij zijn het staand leger en de militie, de cipiers, de agenten, de potentiële politie-macht etcetera. In de meeste gevallen is er totaal geen vrije uitoefening toegestaan van het eigen inzicht of van het eigen moreel gevoel. Maar zij stellen zichzelf op één lijn met bos, aarde, steen. En houten mensen kunnen misschien gebruikt worden om het doel te dienen. Zulke mensen verdienen niet meer respekt dan mensen van stro of een hoop vuil. Ze hebben dezelfde existentiële waarde als paarden of honden. Toch worden zulke mensen gewoonlijk gewaardeerd als uitstekende burgers. Andere mensen - zoals de meeste wetgevers

politici, advocaten, ministers en ambtenaren- dienen de staat voornamelijk met hun hoofd en omdat zij zelden morele onderscheidingen maken, zijn zij evenzeer geneigd de duivel te dienen, zonder dat dit overigens de bedoeling is, als God. Zeer weinigen, zoals helden, patriotten, martelaren, belangrijke hervormers en mensen, dienen de staat ook met hun geweten en noodzakelijkerwijs dus verzetten zij zich tegen de staat voor het grootste deel en ze worden gewoonlijk door de staat als vijanden beschouwd en behandeld. Een wijze zal alleen bruikbaar zijn als mens en zal zich niet onderwerpen om "klei" te worden en "om een gat te dichten om de wind te stoppen", maar zal die taak uitstellen totdat hij uiteindelijk tot stof is vergaan.

Te hooggeboren ben ik om bezit te zijn,
om ondergeschikt onder leiding te zijn,
of bruikbare dienaar, instrument,
voor welke staat ook ter wereld.

De mens die zich geheel geeft aan zijn naasten schijnt hen nutteloos en egoïstisch toe. Maar hij die zichzelf gedeeltelijk aan hen geeft wordt voor een weldoener en filantroop gehouden.

Hoe moet een mens zich tegenover déze Amerikaanse regering vandaag de dag gedragen? Ik dien te antwoorden dat die mens er niet zonder schande mee verbonden kan zijn. Voor geen sekonde kan ik die politieke organisatie als mijn regering erkennen die tegelijkertijd de regering van slaven is.

Alle mensen erkennen het recht van revolutie; dat is het recht trouw te weigeren aan en zich te verzetten tegen de regering, wanneer de tirannie of de onbekwaamheid van die regering groot en ondraagbaar is. Bijna iedereen zegt dat dat niet het geval is nu. Maar dat was

wel het geval, denken ze, tijdens de revolutie van '75. Indien iemand me zou vertellen dat dat een slechte regering was omdat die regering belasting hief op bepaalde buitenlandse koopwaren die naar de havens werden gebracht, dan is het het meest waarschijnlijk dat ik er geen ophef van zou maken, want ik kan zonder dat ook uit de voeten. Alle machines vertonen wrijving en misschien doet deze wrijving genoeg goed, goed dat opweegt tegen het kwaad. Ik elk geval is het een groot kwaad om er veel ophef van te maken. Maar wanneer de wrijving zijn eigen machine krijgt en onderdrukking en roof georganiseerd worden, dan zeg ik: laat ons zo'n machine afschaffen. Met andere woorden, wanneer een zesde van de bevolking van een land dat het op zich heeft genomen om de toevlucht van de vrijheid te zijn, slaaf is en een heel land wordt onder de voet gelopen op een onrechtvaardige wijze en overwonnen door een buitenlands leger en aan de militaire wet onderworpen, dan denk ik dat het niet een te snelle reactie is voor eerlijke mensen te rebelleren en een revolutie te beginnen. Wat deze plicht nog urgenter maakt is het feit dat het land dat op die wijze onderworpen wordt niet ons eigen land is, maar het binnentrekkend leger wel dat van ons is.

Paley, een veel geraadpleegde autoriteit bij velen wat betreft morele vragen, herleidt alle burgerplicht tot eigenbelang en hij gaat voort met te zeggen, "dat zolang als het belang van de hele gemeenschap het vereist - dat is: zo lang als de gevestigde maatschappij niet kan worden weerstaan of veranderd zonder publiek ongemak - is het de wil van God dat de gevestigde maatschappij moet worden gehoorzaamd en niet langer Als men dit principe erkent, wordt de rechtvaardigheid van elk bijzonder geval van verzet gereduceerd tot een schatting van de kwantiteit van het gevaar en de grief aan de ene kant en de waarschijnlijkheid en de kosten om het gevolg van het verzet te herstellen aan de andere kant. Wat dit betreft

zegt hij, moet elk mens voor zichzelf oordelen. Maar Paley blijkt nergens gedacht te hebben aan die gevallen op welke de regel van eigenbelang niet toepasbaar is, waarin een volk, zo wel als een individu, rechtvaardig moet handelen, koste wat het kost. Als ik op onrechtvaardige wijze een plank van een drenkeling ontworstel, dan moet ik hem de plank teruggeven ook al zou ik zelf verdrinken. Dit zou voor Paley niet uitkomen. Maar hij die het leven van de drenkeling zou redden in zo'n geval, zal het eigen leven verliezen. Dit volk moet ophouden om slaven te houden en oorlog te voeren in Mexico, ook al zou het dit volk het bestaan kosten.

In de praktijk zijn naties het eens met Paley, maar denkt iemand dat Massachusetts precies doet wat rechtvaardig is in de tegenwoordige crisis?

Een grauwe staat, maar eigenlijk een slons gekleed in zilver, Terwijl haar sleep omhooggetild wordt, begeeft het spoor van haar ziel zich door het slijk.

Praktisch gesproken is het zo: de tegenstanders van een hervorming in Massachusetts zijn geen honderduizend politici in het zuiden, maar honderdduizend kooplieden en boeren hier, die meer geïnteresseerd zijn in handel en landbouw dan in menselijkheid. Ze zijn niet bereid om rechtvaardig te handelen ten opzichte van de slaaf en ten opzichte van Mexico, koste wat het kost. Ik maakt geen ruzie met verre vijanden, maar met hen die dichtbij huis samenwerken met en de bevelen uitvoeren van degenen die ver weg zijn en zonder wie de verre vijanden onschadelijk zouden zijn. We zijn gewend te zeggen dat de massa der mensen niet voorbereid is voor verbetering. Maar een verbetering treedt langzaam op, omdat de kleine groep niet materieel gezien wijzer of beter is dan de grote groep. Het is

niet zo belangrijk dat velen zo goed als jezelf bent zouden zijn, belangrijker is dat er een of andere absolute goedheid is. Want dat zal alles doordringen. Er zijn duizenden mensen die in gedachten tegen de slavernij en tegen de oorlog zijn, die toch in feite niets doen om daar een eind aan te maken, die, zichzelf beschouwend als kinderen van Washington en Franklin, doodgewoon blijven zitten met hun handen in hun zakken en zeggen dat ze niet weten wat ze moeten doen en niets doen, die zelfs de vraag aangaande de vrijheid minder belangrijk vinden dan de vraag aangaande de vrijhandel en in stilte de prijskoerant samen met de laatste berichten uit Mexico na het eten lezen en mogelijk boven beide berichten in slaap vallen. Wat is de prijskoerant van een eerlijk man en patriôt vandaag de dag? Zij weifelen en zij betreuren het, soms schrijven zij een protest-schrift. Maar ze doen dit niet ernstig en niet effectief. Ze zullen goed uitgerust wachten, wachten op anderen om het kwaad te verhelpen, zodat ze dat niet meer hoeven te betreuren. Op zijn hoogst stemmen zij alleen maar op die partij die ze als juist zien, wat verder weinig betrokkenheid hoeft in te houden en verlenen een minieme morele steun en wensen iedereen het beste, terwijl de problemen snel aan hen voorbijtrekken. Er zijn 999 patroonheiligen van de deugd op één deugdzaam mens. Maar het is gemakkelijker om te handelen met de werkelijke bezitter van een ding dan met de tijdelijke bewaker daarvan.

Elke vorm van stemmen is een soort gokken, zoals dammen of triptrak, alleen met een klein moreel tintje. Het is een spel met goed en kwaad, met morele vragen en het spel wordt natuurlijk door weddenschappen begeleid. Het karakter van diegenen die stemmen is niet bepaald. Ik breng mijn stem uit, misschien op de wijze die ik juist acht. Maar ik span me niet ten zeerste in om het recht te laten zegevieren. Het is mijn wil dit over te laten aan de meerderheid.

En de verplichting die daaruit volgt gaat nooit boven die van eigenbelang uit. Zelfs stemmen voor het rechtvaardige is nog niet iets voor die rechtvaardigheid doen. Het is alleen het op een zwakke wijze uitdrukken van de wil dat de rechtvaardigheid zou moeten zegevieren. Een mens die wijs is zal wat goed is niet overlaten aan de barmhartigheid van het toeval, noch zal hij wensen dat de rechtvaardigheid zal zegevieren door de kracht van de meerderheid. Er is slechts weinig deugdzaamheid in de daden van de massa. Als de meerderheid op den duur zal stemmen voor de afschaffing van de slavernij, dan zal het zijn omdat de meerderheid onverschillig is ten opzichte van de slavernij of omdat er nog maar een kleine hoeveelheid alvernij over is die afgeschaft kan worden door hun stem. Zij zelf zullen dan de enige slaven zijn. Alleen de stem van hém die zijn eigen vrijheid door zijn stem doet gelden kan de afschaffing van de slavernij bespoedigen.

Ik hoorde dat er een partijvergadering zou gehouden worden in Baltimore of elders die zou gaan over de verkiezing van een kandidaat voor het presidentsschap, voornamelijk bestaande uit uitgevers en mensen die van beroep politicus zijn. Laat me nu eens kijken wat het betekent voor welk onafhankelijk, intelligent, respectabel mens dan ook welk besluit ze nemen. Zullen wij hoe dan ook het voordeel van de wijsheid en de eerlijkheid van die man hebben? Kunnen wij niet rekenen op een aantal onafhankelijke stemmen? Zijn er niet vele individuen in het land die niet naar partijvergaderingen gaan? Maar nee: het is mijn mening dat de zogenaamde respectabele mens onmiddellijk afwijkt van zijn positie en wanhoopt aan zijn land, terwijl zijn land meer reden heeft te wanhopen dan hij. Vervolgens kiest hij één van de kandidaten zo geselecteerd als de enige geschikte voor welke doelen van de demagoog dan ook. Zijn stem is van niet meer waarde dan de stem van welke andere buitenlander dan ook zonder

principes of van een inlandse huurling, die omgekocht kan worden. Hulde aan een man die een man is en zoals mijn buurman zegt, een bot in zijn rug heeft waardoor je niet je hand kunt steken! Onze statistieken vergissen zich: de bevolking is sterk geslonken. Hoeveel mannen zijn er op een vierkante duizend mijl in dit land? Bijna niet één. Geeft Amerika er geen aanleiding toe dat mannen zich hier vestigen? De Amerikaan is geworden tot een Odd Fellow - iemand die men kan kennen aan de ontwikkeling van zijn orgaan voor gezelligheid en zijn manifest gebrek aan intellect en vrolijk zelfvertrouwen, wiens eerste en belangrijkste zorg het is wat betreft het deelnemen aan de wereld te zien dat de armenhuizen goed onderhouden worden; die in het kort het waagt alleen te leven met de hulp van de Onderlinge Verzekering, die hem heeft beloofd hem op een fatsoenlijke manier te begraven.

Het is niet de plicht van een mens, niet vanzelfsprekend, om zich te wijden aan de uitroeing van enig, zelfs niet van het allergrootste kwaad; hij kan op een juiste wijze nog andere dingen hebben waarmee hij zich bemoeit, maar het is zijn plicht er op zijn minst niets mee te maken te hebben en als hij het naast zich neerlegt het kwaad in de praktijk niet zijn steun te geven. Als ik mijzelf wijd aan andere bezigheden en gedachten, dan moet ik op zijn minst eerst zien dat ik ze niet najaag zittend op de schouders van iemand anders. Ik moet eerst van hem af zijn, zodat hij ook zijn eigen gedachtenlijn kan voortzetten. En kijk nu eens watvoor een enorme inconsistentie wordt getolereerd. Ik hoorde enige mensen uit mijn stad zeggen: "Ik zou graag zien dat ze me zouden opdragen om hen te helpen een opstand van de slaven neer te slaan of naar Mexico te marcheren; zie dan maar eens of ik zou gaan!" En toch hebben deze zelfde mensen elk, direct door hun trouw en dus op indirecte wijze op zijn minst door hun geld een plaatsvervanger uitgerust. Voor die soldaat wordt geapplaudiseerd

die weigert te dienen in een onrechtvaardige oorlog door die mensen die niet weigeren de onrechtvaardige regering te steunen die deze oorlog voert, wat inconsequent is. Voor hen wordt geapplaudiseerd door die mensen, die zij qua daden en gezag niet tellen en die zij waardeloos achten. Het is alsof de staat boetvaardig zou zijn in die mate dat het iemand huurde om hem te bestrijden, omdat de staat zondigde, maar niet tot zulk een graad dat de staat ophield met zondigen voor een ogenblik. Op die wijze worden wij allen in naam van Orde en Burgerlijke Regering genoodzaakt op zijn minst eer te bewijzen aan onze verdorvenheid en deze in de praktijk te steunen. Na de eerste blos van schaamte komt de onverschilligheid en van immoreel wordt het on-moreel als het ware en wordt deze handelwijze geïntegreerd in ons leven.

De breedste en meest voorkomende dwaling vereist de meest belangeloze deugd om deze dwaling te ondersteunen. Het minime verwijt waaraan de deugd van het patriotisme veelal onderhevig is, halen de eerlijken waarschijnlijk op hun hals. Zij die - hoewel zij het karakter en de besluiten van een regering afkeuren, hun trouw en steun er aan geven, zijn zonder twijfel de meest gewetensvolle aanhangers en op die wijze veelal de meest serieuze obstakels voor hervorming. Sommigen richten een verzoekschrift aan de staat om het Verbond op te heffen, om de verlangens van de president te veronachtzamen. Waarom heffen zij die niet onder elkaar op - de eenheid tussen henzelf en de staat - en weigeren ze niet hun aandeel aan de schatkist te betalen? Staan zij niet in dezelfde relatie tot de staat als de staat tot het Verbond? En hebben niet dezelfde redenen de staat weerhouden van het weerstaan van het Verbond die hén hebben weerhouden van het weerstaan van de staat?

Hoe kan een mens het voldoende vinden om zich alleen maar met een mening te vermaken en er plezier in te scheppen? Als je wordt

beetgenomen door je buurman voor een dollar, dan voel je je niet tevreden met de kennis van te zijn bedrogen of met de zin "ik ben bedrogen" of zelfs met hem te vragen je het verschuldigde bedrag terug te betalen, maar je neemt meteen effectieve stappen om het gehele bedrag terug te krijgen en neemt stappen om te voorkomen dat je in het vervolg nog bedrogen zult worden. Actie uit principe, het zien en doen van recht, verandert dingen en relaties. Het doen van recht is essentieel revolutionair en bestaat niet geheel uit dingen die al bestonden. Het verdeelt niet alleen staten en kerken, het verdeelt zelfs families. Het verdeelt zelfs het individu, scheidend het duivelse in hem van het heilige.

Onrechtvaardige wetten bestaan. Zullen we ons er tevreden bij neerleggen en ze gehoorzamen of zullen we trachten ze te verbeteren en ze gehoorzamen tot we hebben overwonnen of zullen we ze meteen overtreden? In het algemeen denken de mensen onder een regering als deze dat ze zouden moeten wachten totdat ze de meerderheid hebben overgehaald om de wetten te veranderen. Ze denken dat wanneer ze weerstand zouden bieden dat dan het geneesmiddel erger dan de kwaal zou zijn. Maar het is de regering die maakt dat dit zo is. Waarom is de regering niet meer geneigd tot het anticiperen en het voorzien van verandering? Waarom koestert de regering zijn wijze meerderheid niet? Waarom moedigt zij de burgers niet aan om alert te zijn en fouten van de regering aan te wijzen en het beter te doen? Waarom kruisigt de regering steeds Christus en excommuniceert zij Copernicus en Luther en verklaart Washington en Franklin tot rebellen?

Men zou denken dat de enige aanval waaraan de regering nooit gedacht heeft een opzettelijke en praktische ontkenning van haar autoriteit is. Immers, waarom heeft de regering dan niet een duidelijk omschreven, volgens zichzelf gepaste en met het vergrijp evenredige straf vastgesteld? Als een man die geen bezit heeft een keer weigert

om negen shilling voor de staat te verdienen, dan stopt men hem in de gevangenis voor een periode die niet beperkt wordt door welke wet dan ook die ik ken en die vastgesteld wordt alleen naar het oordeel van wie hem in de gevangenis stopte. Maar als hij negentig keer negen shilling van de staat zou stelen, dan wordt hem snel toegestaan weer op vrije voeten te lopen.

Als onrechtvaardigheid een deel is van de noodzakelijke wrijving van de machine van het op zichzelf geregeerd te worden, dan moet het maar zo zijn. Misschien zal het dan wel snel gaan - zonder twijfel zal de machine verslijten. Als onrechtvaardigheid een bron heeft of een katrol of een touw of een handvat, alleen voor zichzelf, dan kun je je misschien afvragen of het geneesmiddel niet erger zal zijn dan de kwaal. Maar als de onrechtvaardigheid van zo'n natuur is dat deze van je vereist dat je de agent van de onrechtvaardigheid bent ten opzichte van een ander, dan zeg ik: breek de wet. Laat je leven zoveel wrijving veroorzaken dat de machine stopt. Wat ik moet doen is in ieder geval er op letten dat ik geen bijstand verleen aan het kwaad dat ik veroordeel.

Wat betreft het overnemen van de manieren die de staat heeft geschapen om het kwaad te genezen, kan ik kort zijn: ik ken zulke manieren niet. Ze nemen te veel tijd in beslag en hebben pas effect als je dood en begraven bent. Ik heb ook wel andere zaken waarop ik moet letten. Ik ben op deze wereld, niet in de eerste plaats om die wereld tot een goede woonplaats te maken, maar om er in te leven, of die wereld nu goed of slecht is. Een mens kan niet alles doen, maar wel iets. Maar omdat hij niet alles kan doen, is er nog geen reden dat hij iets kwaads zou doen. Het is niet mijn zaak om de gouverneur of de wetgeving met petitie te overstelpen noch is het hun zaak dat ten opzichte van mij te doen. Als zij mijn petitie niet willen verwerken, waarom zou ik de hunne dan wel verwerken? In dit geval

heeft de staat geen uitweg verschaft: de constitutie van de staat op zich is het kwaad. Men zou kunnen zeggen dat dit wrang en koppig en onverzoenlijk is. Maar het betekent met de uiterste vriendelijkheid en achting de geestesgesteldheid te behandelen die de grondwet kan waarderen en die deze behandeling verdient. Dit geldt voor alle verandering ten beste, als geboorte en dood, die het lichaam schokken.

Ik aarzel niet om te zeggen dat zij die zich voorstander van de afschaffing van de slavenhandel noemen direct en effectief hun steun moeten intrekken (zowel in persoon als in bezit) aan de regering van Massachussets en dat zij niet moeten wachten totdat zij een meerderheid vormen, voordat zij zichzelf het recht geven door die meerderheid te zegevieren. Ik meen dat het genoeg is als zij God aan hun zijde hebben, dan is geen uistel nodig. Verder: elk mens die rechtvaardig is, rechtvaardiger dan zijn buur is, vormt in feite een meerderheid.

Ik ontmoet deze Amerikaanse regering of haar vertegenwoordiger, de regering van de staat, rechtstreeks eens per jaar - niet vaker - in de persoon van een belasting-ontvanger. Dit is de enige wijze waarop een man in mijn positie noodzakelijk de regering ontmoet en de regering zegt dan duidelijk: erken me. En de simpelste, meest effectieve en in de huidige stand van zaken de onvermijdelijke manier van te handelen wat dit punt aangaat om je minimaal genoeg in en je geringe liefde voor de regering uit te drukken, is de regering dan doodgewoon niet te erkennen. Mijn beleefde buurman, de belasting-ontvanger, is juist de man waarmee ik me moet inlaten - want alles wel beschouwd maakt ik ruzie met mensen en niet met het parlement - en hij heeft vrijwillig gekozen om een agent van de regering te zijn. Hoe zal hij ooit goed beseffen wat hij is en wat hij doet als ambtenaar van de regering of doodgewoon als mens, voordat hij verplicht is te bekijken hoe hij mij zal behandelen, zijn buur, voor wie hij

respekt heeft, als een buur en welgezind mens of als een maniak en verstoorder van de vrede en voordat hij gedwongen is te bekijken of hij mijn overtreding van zijn buurschap zonder een heftigere en onbeschaafdere gedachte of zin dan gepast is ten opzichte van mijn daad beantwoordt. Hiervan ben ik overtuigd: dat als duizend, als honderd, als tien mannen die ik zou kunnen noemen - als slechts tien eerlijke mannen - welnee, als één eerlijk man in deze staat Massachusetts, na gekapt te hebben met de slavernij, zich waarachtig zouden distantieren van dit bondgenootschap en ervoor zouden worden opgesloten in de provinciale gevangenis, dat dit dan in feite de afschaffing van de slavernij in Amerika zou betekenen. Want het doet er niet toe hoe klein het begin ook is: wat eens goedgegaan is, is voor altijd gedaan. Maar we houden er meer van er over te praten: dat - zo zeggen we - is onze missie. Hervorming heeft vele kranten in dienst, maar niet één man. Als mijn geachte buur, de ambassadeur van de staat, die zijn dagen zal wijden aan de oplossing van de vraag over de mensenrechten in de Raadskamer, in plaats van te worden bedreigd met gevangnissen in Carolina, gevangen zou moeten zitten in Massachusetts, die Staat die zo verlangend is de zonde der slavernij haar zuster aan te smeren - hoewel zij op dit moment alleen een daad van ongestvrijheid kan ontdekken die de oorzaak is van de ruzie met haar zuster - dan zou de wetgever het onderwerp niet categorisch vermijden tot de volgende winter.

Onder een regering die ook maar één man onrechtvaardig opsluit, is de ware plaats om te zijn voor een rechtvaardig man de gevangenis. De geeigende plaats vandaag de dag, de enige plaats in Massachusetts die Massachusetts heeft gereserveerd voor haar vrijere en minder wanhopige geesten is te vinden in haar gevangnissen, een plaats om te worden geïsoleerd en uitgesloten door de Staat uit moedwil, alsof zij zichzelf al hebben uitgesloten door het hebben van principes.

Op die plaats is het, dat de voortvluchtige slaaf en de Mexicaanse gevangene en de Indiaan, gekomen om de kwaden die zijn ras aangedaan worden uiteen te zetten, de rechtvaardigen moeten vinden. Op die afgescheiden, maar vrijere grond, waar de Staat hen plaatst die niet voor haar zijn, maar tegen haar, staat het enige huis in een slavenstaat waarin een vrij man eervol kan verkeren. Als enkelen denken dat hun invloed daar verloren zou gaan en hun stemmen niet langer het gehoor van de Staat zouden kwellen, omdat zij vernietigd zouden zijn als vijand binnen haar muren, dan weten zij niet hoeveel sterker waarheid is dan dwaling, noch met hoeveel meer welsprekendheid en effect hij de onrechtvaardigheid kan bestrijden die een stuk onrechtvaardigheid in zijn eigen persoon heeft ervaren. Breng je hele stem uit, niet alleen een stuk papier, maar het totaal van je invloed. Een minderheid is machteloos, als zij zich schikt naar de meerderheid. Dan is het zelfs geen minderheid. Maar een minderheid is onweerstaanbaar als zij stolt tot haar eigen gewicht. Als de Staat het alternatief heeft om alle rechtvaardige mensen in de gevangenis te stoppen of oorlog en slavernij uit te bannen, dan zal de Staat niet talmen welke van de twee te kiezen. Als duizend mensen hun belastingaanslagen dit jaar niet zouden betalen, dan zou dat geen gewelddadige en bloedige maatregel zijn, zoals dat wel het geval zou zijn als men hen daarvoor zou willen straffen, de Staat in dienst stellend zich te bezondigen aan geweld en onschuldig bloedvergieten. Dit is in feite wat een vreedzame revolutie is, per definitie, als zo'n revolutie mogelijk is. Als de belasting-ontvanger of welke andere staats-beambte dan ook mij zou vragen ((zoals gebeurd is) "Maar wat moet ik dan?", dan is mijn antwoord: "Als je echt iets wilt doen, leg dan je baan neer". Als de onderdaan trouw heeft geweigerd en de ambtenaar zijn baan heeft opgezegd, dan is de revolutie tot stand gekomen. Maar neem nu zelfs aan dat er bloed zou vloeien. Wordt er ook geen soort bloed

vergoten als het geweten verwond wordt? Door deze wonde stromen de ware mannelijkheid van een man en zijn onsterfelijkheid en hij bloedt door totdat hij een nooit ophoudende dood sterft. Dit bloed zie ik nu vloeien.

Ik heb bij mezelf gepeinsd over de gevangenzetting van de overtreder, meer nog dan over de inbeslagname van zijn goederen - alhoewel beide maatregelen worden genomen met het oog op hetzelfde doel - omdat zij die het puurste recht laten gelden en daarom zeer gevaarlijk zijn voor een corrupte staat, meestal niet veel tijd stoppen in het oppotten van bezit. Aan zulke mensen bewijst de Staat relatief weinig diensten en weinig belasting pleegt voor die mensen exorbitant veel te lijken, vooral als die mensen gedwongen zijn om het geld te verdienen door speciaal werk met hun handen. Als er iemand zou zijn die totaal zonder het gebruik van geld zou leven, dan zou de Staat zelf talmen om geld van hen te vragen. Maar de rijke - om geen hatelijke vergelijking te maken - wordt altijd aan het instituut verkocht dat hem rijk maakt. Om het juister te zeggen: hoe meer geld, des te minder deugd. Want geld komt tussen een man en zijn doelen en bereikt zijn doelen voor hem. En het was zeker geen grote deugd die het hem deed verkrijgen. Het geld sust vele vragen in slaap die de mens anders zeer graag zou beantwoorden. Terwijl de enige nieuwe die geld stelt, de moeilijke maar overbodige vraag is hoe het uit te geven. Zo wordt de morele grond onder de voeten van de rijke vandaan gehaald. De levensmogelijkheden worden verkleind in dezelfde mate als de vergroting van wat "de middelen" wordt genoemd plaatsvindt. Het beste wat een man kan doen voor zijn cultuur wanneer hij rijk is, is trachten om die schema's uit te voeren die hij had toen hij nog arm was. Christus antwoordde de Herodianen overeenkomstig hun stand. Hij zei: "Toon me het tribuungeld" en iemand nam een munt uit zijn zak; Als jullie geld gebruiken dat het beeld van Caesar op zich heeft staan

en wat hij gangbaar en waardevol heeft gemaakt (dat betekent: als jullie mannen van de Staat zijn en graag de voordelen van Caesars regering bezitten), betaal hem dan iets van zichzelf terug als hij daarom vraagt. "Geef daarom aan Caesar wat van Caesar is en aan God de dingen die van God zijn", hen niet wijzer dan voorheen achterlatend wat van de één en wat van de ander was. Want zij wilden het niet weten.

Als ik met de meest vrije van mijn burens praat, dan bemerk ik dat - wat zij ook zeggen over de grootte en de ernst van de vraag en hun zorg voor de publieke orde, men kan het lang en breed maken - ze het niet kunnen stellen zonder de bescherming van de bestaande regering en dat ze de consequenties vrezen voor hun bezit en hun families als zij denken aan het ongehoorzaam zijn aan de regering. Wat mijzelf betreft, ik hou er niet van te denken dat ik ooit op de bescherming van de Staat zou moeten vertrouwen. Maar, als ik de autoriteit van de Staat ontken wanneer zij mij de belastingopgave voorschotelt, dan zal zij spoedig mijn bezit nemen en dit doen verminderen en op die wijze mij en mijn kinderen eindeloos kwellen. Dat is wreed. Dit maakt het een mens onmogelijk eerlijk te leven, zowel in uiterlijk opzicht als op een comfortabele manier levend. Het zal de moeite niet waard zijn om eigendom op te stapelen. Het zou namelijk zeker weer afgenomen worden. Je moet ergens iets huren of je op een klein stuk grond nederzette en alleen een kleine oogst laten groeien en dat snel opeten - zo komt de staat er niet aan. Je moet door eigen wetten leven en je moet alleen op jezelf vertrouwen, steeds met opgestroopte mouwen en klaar om te beginnen. Je moet niet te veel bezittingen hebben. Een man kan zelfs in Turkije rijk worden, als hij in alle opzichten een goed onderdaan van de Turkse regering is. Confucius zei: "Als de staat wordt geregeerd door de beginselen van de rede, dan zijn armoede en ellende voorwerp van schaamte.

Als de Staat niet wordt geregeerd door de beginselen der rede, dan zijn rijkdom en eer onderwerp van schaamte". Nee, tot het moment waarop ik de bescherming van Massachusetts verlang om zich tot mij uit te strekken in een of andere verre zuidelijke haven, waar mijn vrijheid in gevaar wordt gebracht, of totdat ik alleen de wil heb om een plantage op te bouwen thuis door vreedzame handel, zó lang kan ik het me veroorloven om trouw te weigeren aan Massachusetts en kan ik het me veroorloven haar het recht te weigeren op mijn bezit en mijn leven. In elk opzicht kost het me minder om de straf voor ongehoorzaamheid aan de Staat me op de hals te halen dan het me zou kosten om te gehoorzamen. Ik zou het gevoel hebben alsof ik minder waard zou zijn in dat geval.

Enige jaren terug zocht de Staat mij op namens de Kerk en beval mij een bepaald bedrag te betalen voor hulp aan een predikant naar wiens preken mijn vader toeging, maar ik zelf nooit. "Betaal", zei de Staat, "of je wordt opgesloten in de gevangenis". Ik weigerde te betalen. Maar, helaas, vond een ander het passend te betalen. Ik zag werkelijk niet in waarom de schoolmeester een aanslag zou ontvangen om de priester te betalen en niet omgekeerd. Want ik was weliswaar geen Staats-schoolmeester, maar ik onderhield mezelf door vrijwillige intekening van leerlingen. Ik zag werkelijk niet in waarom het lyceum zijn eigen belastingaanslag niet zou mogen presenteren en de Staat zou mogen dwingen zijn behoeften te ondersteunen net zo goed als dit gebeurd met de Kerk. Niettemin, op verzoek van de bestuursambtenaren stemde ik erin toe om een schriftelijk verklaring te maken die ongeveer als volgt luidde: "Weet, alle mensen, door deze woorden, dat ik, Henry Thoreau, niet beschouwd wens te worden als lid van welke als rechtspersoon erkende vereniging dan ook, waarvan ik geen lid ben geworden". Dit gaf ik aan de stadsambtenaar. En die heeft het nu in zijn bezit. De Staat, aldus er van

op de hoogte gesteld dat ik niet wenste beschouwd te worden als lid van die kerk, heeft nooit een soortgelijk verzoek naderhand meer tot me gericht. Alhoewel de Staat zei dat zij zich moest houden aan haar oorspronkelijke aanname in die tijd. Als ik geweten had hoe ik ze moest opsommen, dan zou ik me gedetailleerd uit hebben laten schrijven uit alle gemeenschappen waar ik nooit tot toe ben getreden. Maar ik wist niet waar ik een complete lijst van zulke verenigingen zou moeten vinden.

Ik heb geen inkomstenbelasting in de laatste zes jaar betaald. Hierdoor ben ik een keer in de gevangenis opgesloten voor de duur van één nacht. En, terwijl ik de muren van harde steen stond te bekijken, twee à drie voet dik, de deur van hout en ijzer, één voet dik en het ijzeren traliewerk dat het licht maar half doorliet, kon ik het niet helpen me te verbazen over de domheid van dat instituut dat me behandelde alsof ik alleen uit vlees, bloed en beenderen bestond die opgesloten moesten worden. Ik verbaasde me dat dat instituut ten slotte tot de conclusie gekomen moest zijn, dat dit het beste gebruik was dat het van mij zou kunnen maken en dat het er nooit aan gedacht had om van mijn diensten op een andere manier gebruik te maken. Wat ik zag, was dat indien er een stenen muur tussen mij en mijn stadgenoten was, er nog een veel moeilijker te beklimmen of af te breken muur was, voordat zij even vrij zouden kunnen worden als ik. Geen moment heb ik me opgesloten gevoeld en de muren schenen één grote verspilling van steen en mortel. Ik voelde me alsof ik de enige was van mijn stadgenoten die wél zijn belasting had betaald. Ze wisten duidelijk niet hoe me te behandelen, maar gedroegen zich als mensen die onopgevoed zijn. Met elke bedreiging en met elk compliment sloegen ze een flater. Want ze dachten dat mijn voornaamste verlangen er uit bestond dat ik aan de andere kant van die stenen muur zou staan. Ik kon alleen maar glimlachen als ik

zag hoe nijver ze de deur sloten na mijn meditaties, die hen naar buiten volgden zonder belemmering en zij waren eigenlijk het enige wat gevaarlijk was. Omdat ze mij niet konden bereiken, hadden ze besloten om mijn lichaam te straffen. Net zoals jongens, die - als ze een persoon niet kunnen bereiken tegen wie ze wrok koesteren - zijn hond mishandelen. Ik zag in dat de staat slecht half bij zijn verstand was, dat zij verlegen als een eenzame vrouw met zilveren lepels was en dat zij haar vrienden niet kon onderscheiden van haar vijanden en ik verloor mijn laatste greintje respect voor de staat en voelde alleen maar medelijden met haar.

Op die manier stelt de Staat zich nooit teweer tegen het inzicht van een mens, zijn intellectueel of moreel inzicht, maar stelt zij zich teweer tegen zijn lichaam. De Staat is niet gewapend met superieur verstand of eerlijkheid, maar met superieure fysieke sterkte. Ik werd echter niet geboren - om gedwongen te worden. Ik zal op mijn eigen manier ademen. Laat ons zien wie de sterkste is. Welke macht bezit een menigte? Zij kunnen me alleen dwingen die een hogere wet gehoorzamen dan ik. Ze dwingen me om als zichzelf te worden. Ik heb werkelijk nooit gehoord van mensen die gedwongen worden om op deze of gene manier te leven door massa's mensen. Wat voor soort leven zou dat zijn om te leven? Als ik een regering tegenkom die **tot** mij zegt: "Je geld of je leven!" waarom zou ik me dan haasten om aan die regering mijn geld te geven? Zo'n regering kan in het nauw zitten en niet weten wat ze moet doen. Daar kan ik niets aan doen. Zij moet zichzelf helpen, zoals ik ook mezelf help. Het is de moeite niet waard daarover te grienen. Ik ben niet verantwoordelijk voor het succesvol functioneren van de machinerie van de maatschappij. Ik ben niet de zoon van de technicus. Wat ik bespeur is dat wanneer een eikel en een kastanje zij aan zij vallen, de één niet traag blijft om ruimte te maken voor de ander, maar dat beiden aan hun eigen wetten

gehoorzamen en ontspruiten en groeien en bloeien zo goed als ze kunnen, totdat de één bij toeval de andere overschaduwet en de ander vernietigt. Als een plant niet overeenkomstig zijn natuur kan leven, dan sterft hij. Dit is ook het geval bij de mens.

De nacht in de gevangenis was iets nieuws voor me en zeer interessant. De gevangenen, met opgestroopte mouwen, waren wat aan het praten en genoten van de avondlucht door de deur, toen ik binnenkwam. Maar de cipier zei: "Kom, mannen, het is tijd om jullie op te sluiten". En dus verspreidden zij zich en ik hoorde het geluid van hun voetstappen terugkerend in hun holle appartementen. Mijn kamergenoot werd aan mij door de cipier geïntroduceerd als "een eerste klas kerel en een intelligent mens". Toen de deur op slot was gegaan, liet hij me zien waar ik mijn hoed op moest hangen en hoe hij reilde en zeilde waar we zaten. De kamers werden eens per maand schoongemaakt en deze kamer was in ieder geval de schoonste, hoewel simpel gemeubileerde en waarschijnlijk het netste appartement in de stad. Natuurlijk wilde mijn kamergenoot weten waar ik vandaan kwam en wat me in de gevangenis had gebracht. En toen ik hem dat verteld had, vroeg ik hem op mijn beurt hoe hij in het gevang verzeild was geraakt, aannemend dat hij een eerlijk mens was natuurlijk en zoals het er nu voorstaat geloof ik ook dat hij dat was. "Waarom?", zei hij, "Ze beschuldigen me van het in brand steken van een stal. Maar dat heb ik werkelijk niet gedaan!" Voor zover ik het heb begrepen, was hij waarschijnlijk in dronkenschap in een stal gaan slapen en had hij daar een pijp gerookt en op die manier was een stal verbrand. Hij had de naam een intelligent mens te zijn, was nu al drie maanden in de gevangenis aan 't wachten op het tijdstip dat zijn zaak zou voorkomen en zou waarschijnlijk nog zo'n tijd moeten wachten. Maar hij was zeer aan zijn huis gewend en tevreden, omdat hij voor niets de kost kreeg en vond dat hij goed behandeld werd.

Hij bezette het ene raam en ik het andere en ik zag dat als iemand daar lange tijd zou verblijven, zijn voornaamste bezigheid uit het raam kijken zou worden. Spoedig had ik alle verhandelingen gelezen die daar achter waren gelaten en had de plaatsen waar vroegere gevangenen waren uitgebroken onderzocht en de plaatsen waar een tralie was afgezaagd en hoorde de geschiedenis van de vroegere bewoners van het vertrek. Want ik bemerkte dat zelfs hier er een geschiedenis en geroddel bestond die nooit circuleerde buiten de muren van de gevangenis. Waarschijnlijk is dit het enige huis in de stad waar verzen worden gemaakt, die naderhand worden gedrukt in de vorm van een circulaire, maar niet uitgegeven worden. Mij werd een nogal lange lijst verzen getoond die waren gemaakt door een aantal jonge mannen die waren betrappt op een ontsnappingspoging, die wreekten door die verzen te zingen-zichzelf.

Ik hoorde mijn medegevangene zo veel mogelijk uit, omdat ik bang was hem nooit meer te zien. Maar ten slotte liet hij mij mijn bed zien en liet aan mij het uitblazen van de lamp over.

Het was als reizen naar een ver land, daar één nacht te slapen, op een wijze waarop ik het nooit verwacht had te beschouwen. Het scheen me toe dat ik nog nooit daarvoor de torenklok had horen slaan, noch de avondgeluiden van het dorp had beseft, want we sliepen met de ramen open, die binnen de tralies zaten. Het was als het zien van mijn geboortedorp in het licht van de Middeleeuwen en onze Concord werd veranderd in een Rijnstroom en visioenen van ridders en kastelen trokken aan mij voorbij. Ze behelsden de stemmen van oude burgers die ik in de straten hoorde. Ik was een onvrijwillig ziener en hoorder van wat er ook werd gedaan en gezegd in de keuken van de ernaast gelegen dorpskerk - een totaal nieuwe en zeldzame ervaring voor mij. Het was een nadere blik op mijn geboortestadje. Ik was er binnen in. Ik had nooit de instituties van het stadje

daarvoor gezien. Dit is één van haar bijzondere instituten. Dit komt omdat het de provinciehoofdstad is. Ik begon te begrijpen waar het haar bewoners om ging.

's Morgens werd ons ontbijt door de opening in de deur geschoven in kleine langwerpige of vierkante tinnen pannen, die aangepast waren aan de opening en die een pint chocolade met bruin brood en een ijzeren lepel bevatten. Toen men vroeg de vaatjes terug te brengen, was ik zo stom genoeg om het brood dat over was terug te geven. Maar mijn makker pakte het en zei dat ik dat moest sparen voor de lunch of het avondeten. Snel daarna werd hij uitgelaten om te werken in de hooibouw op een nabijgelegen veld, waar hij elke dag naartoe ging en waarvan hij niet terug zou keren voor de middag. Dus zei hij vaarwel tegen mij, al zeggend dat hij eraan twijfelde of hij me weer zou terugzien.

Toen ik uit de gevangenis kwam - omdat iemand zich ermee bemoeide en de belasting betaalde - bemerkte ik niet zozeer dat grote veranderingen hadden plaatsgevonden in het algemeen, zoals degenen zag die als jongeling het dorp ingegaan was en er uitkwam als een wankelende en grijze man. En toch was er in mijn ogen een verandering gekomen over het geheel, over de stad en de staat en het land, een verandering die groter was dan alleen de tijd veroorzaakt kon hebben. Ik zag de Staat waarin ik leefde scherper. Ik zag tot op welke hoogte de mensen waartussen ik leefde konden worden vertrouwd als goede burens en vrienden. Ik zag in dat hun vriendschap alleen voor zomerweer gold en dat ze niet werkelijk moeite deden om recht te doen. Ik zag dat ze van een ander ras dan ik waren door hun vooroordelen en bijgeloof, een volksstam als de Chinezen of de Maleiers. Dat ze door hun offers aan de menselijkheid geen risico lopen, zelfs niet wat betreft hun eigendom. Dat ze alles wel beschouwd niet zo nobel waren en dat ze hoopten door een zekere uiterlijke regel en een paar gebeden, alsmede

door het van tijd tot tijd begaan van een bepaald recht hoewel nutteloos pad hun zielen te redden. Dit kan zo uitgelegd worden dat ik hard oordeel over mijn buurlieden. Maar ik geloof dat velen van hen zich niet bewust zijn dat zij zo'n instituut bezitten als de gevangenis in hun dorp.

Vroeger was het de gewoonte in ons dorp dat, wanneer iemand uit de gevangenis kwam, zijn kennissen hem groetten, kijkend door hun vingers, die gekruist waren om de tralies van een gevangenisraam voor te stellen en te zeggen: "Hoe gaat het?". Mijn burens begroetten me niet op die wijze, maar keken eerst naar mij, dan naar elkaar, alsof ik teruggekeerd was van een lange reis. Ik werd in de gevangenis gestopt toen ik op weg was naar de schoenmaker om een schoen op te halen die gemaakt was. Toen ik vrijgelaten was de volgende morgen, ging ik op weg om de boodschap af te maken en, nadat ik mijn gemaakte schoen had aangedaan, ging ik naar een bosbesfeest. De mensen waren ongeduldig, want ze wilden zich onder mijn leiding stellen. En binnen een half uur -want het paard was snel ingespannen- bevond ik mij in het midden van een bosbesveld op één van de hoogste heuvels, twee mijl van de stad en daar was toen de Staat in geen velden of of wegen meer te bekennen.

Dit is het hele verhaal van "Mijn gevangenis".

Ik heb nooit geweigerd de wegenbelasting te betalen, omdat ik even verlangend ben om een goede buur te zijn als om een slecht onderdaan te zijn. En wat betreft hulp aan scholen, stel ik dat ik mijn steentje bijdraag in het opvoeden van mijn streekgenoten op dit moment. Het gaat er niet om dat er een bepaald deel van de belastingaanslag is dat ik weiger te betalen. Ik wil doodgewoon geen onderdanigheid aan de staat betonen, ik wil me van de staat distantieren en er in de praktijk vrij tegen over staan. Ik heb geen zin om de loop van mijn dollar

te achterhalen, als ik dat kon, totdat deze een soldaat koopt of een musket koopt, waarmee de man kan schieten - de dollar is onschuldig -, maar waar ik me voor interesseer is het achterhalen van de effecten van mijn burgertrouw. In feite verklaar ik in stilte de oorlog aan de Staat, op mijn manier, alhoewel ik nog steeds waar dan ook gebruik van de Staat zal maken en welk voordeel van de Staat dan ook zal trachten te verkrijgen, zoals gebruikelijk is in zulke gevallen.

Als anderen de belasting betalen die van me gevraagd wordt, uit sympathie met de Staat, dan doen ze alleen wat ze al gedaan hebben in hun eigen geval of nog sterker: ze zetten tot nog groter onrechtvaardigheid aan dan de Staat van ze wil. Als ze de belasting betalen uit vanuit een onterechte interesse in het belaste individu, dit om zijn eigendom te redden of om te voorkomen dat men hem in de gevangenis stopt, dan is het omdat zij niet op een juiste manier er bij hebben stilgestaan in hoeverre zij hun privé-gevoelens laten interfereren met het algemeen belang.

Dit nu is mijn positie op dit moment. Maar iemand kan niet te sterk op zijn hoede zijn in zo'n geval. Die houding komt voort uit de vrees dat zijn aktie van richting wordt veranderd door obstinaatheid of uit een onterechte aandacht voor de opinies van de mensen. Zo'n man moet er voor zorgen dat wat hij doet alleen aan hem zelf toebehoort en aan het uur.

Soms denk ik: "Waarom zou ik dit nu doen? Deze mensen menen het goed, ze zijn alleen onwetend; ze zonden beter handelen als ze wisten hoe; waarom zou je je burens die pijn geven dat ze je moeten behandelen op een manier waartoe ze eerst niet geneigd zijn?" Maar dan denk ik daarna: "Dat is geen reden waarom ik ook zou doen zoals zij doen of waarom ik anderen toe zou willen staan dat zij nog veel meer pijn van een ander soort zouden moeten doorstaan". Daarna zeg ik soms

tegen mezelf: "Wanneer vele millioenen mensen, zonder in drift te handelen en zonder kwade wil, zonder persoonlijk gevoel hoegenaamd, van jou een paar shilling vragen, zonder de mogelijkheid - zo is hun Staatsregeling - van het herroepen of het veranderen van het gedane verzoek en zonder de mogelijkheid aan jouw kant van een beroep op welke andere millioenen dan ook, waarom zou je je dan blootstellen aan deze overweldigende kracht? Je verzet je niet tegen kou en honger, de wind en de golven op zo'n obstinate manier. Je onderwerpt je aan duizend van zulke noodzakelijkheden. Je steekt je hoofd niet in het vuur." Maar dan zie ik in dat ik me niet tegen een totaal brute kracht verzet, maar tegen een gedeeltelijk menselijke kracht en als ik me er rekenschap van geef dat ik relaties heb tot die millioenen zoals ik ze heb tot zo vele millioenen mensen en niet tot alleen maar brute of onbezielde dingen, zie ik dat beroep ertegen mogelijk is, eerstens en ogenblikkelijk tegen hen tot hun Maker en ten tweede tegen hen tot henzelf. Maar als ik mijn hoofd in het vuur steek, dan is er geen beroep tegen het vuur of tegen de Maker van het vuur mogelijk en is alles mijn eigen schuld. Als ik mijzelf zou kunnen overtuigen dat ik enig recht heb om genoeg te nemen met de mensen zoals ze zijn en ze volgens die intentie te behandelen en niet volgens mijn eisen en verwachtingen van wat zij en ik zouden moeten zijn, dan zou ik -als goed muzelman en fatalist- trachten tevreden te zijn met de dingen zoals ze zijn en zeggen dat het Gods wil is. En boven alles, er is dit verschil tussen dit niet toegeven en het weerstaan van een zuiver brute en natuurlijke kracht: ik kan de eerste kracht weerstaan met enige effekt. Maar ik kan niet als Orpheus verwachten dat ik de natuur verander van rotsen en bomen en dieren.

Ik wens met niemand of niets ruzie te maken. Ik hou niet van haar-kloverijen, in het maken van verfinde onderscheidingen om mezelf

beter uit te laten komen dan mijn burens. Ik zoek eerder, zo kan ik stellen, naar een excuus om me te conformeren aan de wetten van het land. Ik ben doodgewoon verlangend om me te conformeren aan de wetten van het land. Wat dit aangaat heb ik reden om mezelf te wantrouwen. En elke jaar als de belasting-ontvanger langskomt, bevind ik me in een positie om de algemene en staats-regering op zijn daden te beoordelen, alsmede de geest van de mensen om een voorwendsel tot conformiteit te hebben.

Beminnen horen wij ons land als onze ouders.

En steeds wanneer wij ~~het~~ uit liefde, plicht niet eren,

Dan moeten wij steeds trachten onze ziel

Weer godsdienst en geweten te doen kennen,

Geen wens tot overheersing of het eigen voordeel.

Het is mijn overtuiging dat de Staat binnenkort al deze doeleinden van mij kan overnemen en dan zal ik een evengoede patriot zijn als mijn landsgenoten. Wanneer men de Grondwet beschouwt vanuit een tamelijk platvloers standpunt, dan kan men stellen dat deze, ondanks zijn fouten, goed functioneert. De wet en de gerechtshoven dwingen respect af. Zelfs de Staat en de Amerikaanse regering kan men verdedigen door te wijzen op hun bewonderenswaardige en zeldzame kwaliteiten, die deze in veel opzichten bezitten en waar men dankbaar voor zou moeten zijn. Beschouwt men de Staat en de regering vanuit een minder platvloerse invalshoek, dan zijn deze zoals ik ze heb beschreven. Maar gezien vanuit een 'hogere' invalshoek of het hoogste standpunt, wie durft dan een uitspraak te doen wat ze representeren? Wie durft tot de conclusie te komen dat ze misschien niet eens de moeite waard zijn om te analyseren en te bestuderen?

Ik bekommer me echter weinig om de regering en zal er zo weinig

mogelijk gedachten aan wijden. Er zijn maar weinige momenten dat ik onder een regering leef, zelfs in deze wereld. Wanneer een mens onafhankelijk is in zijn denken, ingevingen en fantasie, waardoor hij zijn bestaan tot uiting brengt, kunnen onverstandige heersers en hervormers niet serieus inbreuk op zijn leven maken.

Ik weet dat de meeste mensen anders denken dan ik; maar diegenen die hun leven wijden aan de studie van deze en verwante onderwerpen schenken me ook weinig voldoening door hun zienswijzen. Staatslieden en wetgevers kunnen de Staat nooit op een duidelijke en heldere manier aanschouwen, omdat ze er geheel toe behoren. Ze praten wel over het feit dat de maatschappij in beweging moet blijven, maar ze hebben geen oriëntatiepunten als de Staat weg zou vallen. Ze kunnen wel mensen zijn met een zekere ervaring en kritisch vermogen tot het onderscheiden van dingen, mensen die zonder twijfel ook zeer ingenieuze en nuttige systemen uitgevonden hebben, waar we hen ook oprecht dankbaar voor moeten zijn, maar al hun scherpzinnigheid en nuttig verstand hebben wel hun beperkingen. Ze zijn geneigd te vergeten dat de wereld niet geregeerd wordt door beleid en politiek. Webster's denken gaat nooit verder dan de regering en daardoor kan hij niet met gezag over de wereld spreken. Zijn ideeën zijn wijsheden voor die wetgevers die geen essentiële hervormingen willen aanbrengen in de bestaande regering. Maar voor die denkers en diegenen die voor altijd wetten willen opstellen bestudeert hij de problemen niet serieus genoeg. Ik ken mensen wier rustige en wijze gedachten wat dit onderwerp aangaat al gauw de beperkingen aan de omvang van zijn kennis zouden kunnen aantonen. Desalniettemin, wanneer men zijn ideeën vergelijkt met die van de meeste hervormers en met de nog goedkopere wijsheden en elokwentie van de meeste politici, dan komt men tot de slotsom dat hij als enige verstandige en waardevolle woorden uitspreekt en we moeten de hemel voor hem danken. In vergelijking

met anderen is hij altijd sterk in zijn argumenten, origineel en bovenal praktisch. Zijn kwaliteiten liggen echter niet op het gebied van wijsheid, maar op het gebied van de voorzichtigheid. De waarheid van de jurist is niet WAARHEID, maar het trachten te komen tot konsistentie, een consistente beleidslijn. De waarheid bevindt zich altijd in harmonie met zichzelf en is er niet alleen maar op gericht om gerechtigheid te onthullen in relatie tot het kwaad. Webster verdient het zeer zeker de verdediger van de Grondwet genoemd te worden. Er worden geen klappen door hem uitgedeeld, behalve om zich te verdedigen. Hij is geen leider, maar een volgeling. Zijn leiders zijn die uit 1787. "Ik heb nooit een poging gedaan", stelt hij, "en heb nooit een poging aangemoedigd en heb die intentie ook niet om de overeenkomst te verbreken waardoor de verschillende staten één werden in de Unie." Wanneer hij refereert aan de legitimiteit die de Grondwet verleent aan de slavernij, stelt hij: "Omdat het een onderdeel was van het oorspronkelijke verdrag moet het zo blijven". Ondanks zijn bijzondere scherpzinnigheid en kunde is hij niet in staat om een feit uit zijn politieke kontekst los te weken en het vanuit zijn intellectuele levenshouding te bezien. Dit is een vereiste voor elke Amerikaan om het vraagstuk van de slavernij te analyseren. Maar Webster waagt het, of wordt daartoe gedreven, om het onderstaande wanhopige antwoord te geven, terwijl hij verklaart dat hij in absolute zin spreekt en als privé-burger. Welke nieuwe en vreemde code van sociale plichten kan hiervan het resultaat zijn? Webster zegt: "De manier waarop de regeringen van die staten waar slavernij heerst deze reguleren is hun eigen verantwoordelijkheid ten opzichte van hun kiezers, ten opzichte van de algemene wetten van fatsoen, menselijkheid, rechtvaardigheid en God. Wanneer er mensen zijn die deze kwaesties met andere zaken in verband willen brengen, startend vanuit menselijke emoties of andere oorzaken, dan zijn deze zaken niet

RELEVANT. Ze hebben nooit enige aanmoediging van mijn kant gehad en zullen deze ook nooit krijgen."

Zij die geen zuiverder bronnen van waarheid kennen, kunnen inderdaad het beste de Bijbel en de Grondwet als hun basis beschouwen en met eerbied en nederigheid uit deze bronnen drinken. Maar zij die zien waar het water vandaan komt dat in deze meren, vijvers druppelt moeten zich ook tot taak stellen om naar de hoofdbron te zoeken.

In Amerika is er nog niemand verschenen met een geniale aanleg voor wetgeving. De mensen die zulke geniën zijn, zijn zeldzaam in de geschiedenis van de wereld. Er zijn wel duizenden goede sprekers en politici, maar er is nog niemand opgestaan die in staat is de vele verontrustende vragen van vandaag de dag op te lossen. We houden van welsprekendheid terwille van de welsprekendheid en niet van de Waarheid of van een inspiratie tot heroïek die mogelijkwerwijs uitgedrukt wordt. Onze wetgevers hebben nog niet geleerd de waarde van vrije handel te vergelijken met die van de vrijheid, noch om eenheid te combineren met rechtschapenheid. Ze hebben geen aanleg noch talent om de betrekkelijk weinig gecompliceerde vraagstukken als belastingheffing, financiën, handel en industrie te beschouwen. Indien we voor onze richtlijnen op deze gebieden alleen de wetgevers in het Congres hadden en er geen correcties zouden plaatsvinden door de van pas komende ervaring en effectieve klachten van de bevolking, dan zou Amerika niet lang meer haar plaats behouden te midden van ander naties. Achttienhonderd jaar geleden (ik heb misschien het recht niet om dit te zeggen) werd het Nieuwe Testament geschreven. Maar waar is de wetgever die de wijsheid en het praktisch talent bezit zich bezig te houden men het licht dat het Nieuwe Testament werpt op de wetenschap van de wetgeving?

Het gezag van de regering is nog onzuiver, hoewel ik mij er in bepaalde gevallen aan wil onderwerpen ,want ik ben bereid hen te

gehoorzamen die meer weten en kunnen dan ik kan en zelfs ook in veel gevallen aan anderen die niet zo veel kunnen of weten. Maar een regering die totaal rechtvaardig is moet de goedkeuring en toestemming hebben van hen die geregeerd worden. De regering kan geen volledige rechtsbevoegdheid hebben over mijn persoon en bezit, behalve dan die bevoegdheid waarvoor ik toestemming geef. De vooruitgang van een absolute naar een beperkte monarchie en van een beperkte monarchie naar een democratie is een vooruitgang leidend naar een werkelijk respect voor het individu. Zelfs de Chinese filosoof was verstandig genoeg om het individu te beschouwen als de basis van het keizerrijk. Is de democratie zoals wij deze nu kennen de laatst mogelijke verbetering in het regeringssysteem? Is het niet mogelijk nog een stap verder te gaan in het erkennen en organiseren van de rechten van de mens? Er zal nooit een echt vrije en verlichte Staat zijn, voordat de Staat het individu erkent als een hogere en onafhankelijke macht, aan wie de Staat zijn macht en gezag ontleent en welke de Staat ook zodanig behandelt. Ik koester de gedachte aan een Staat die het zich kan veroorloven rechtvaardig voor alle mensen te zijn en die een individu, evenzogoed als zijn buurman, met respect behandelt. Deze Staat zou het ook niet onverenigbaar met zijn eigen ideeën moeten vinden wanneer er enkele mensen zouden zijn die zich afzijdig wilden houden van de Staat, die zich niet met deze Staat willen inlaten en niet ingekapseld willen worden, maar wel alle plichten aan hun burens en aan de medemens in het algemeen willen vervullen. Een Staat die deze vruchten gedragen heeft en deze moest laten vallen omdat ze zo snel rijp werden, zou de weg kunnen plaveien naar een perfectere en eervollere Staat, die ik me ook vaak voorstel, maar nog nooit ergens gevonden heb.

Opmerkingen over dit boekje:

1. Peter Davies wordt bedankt voor zijn medewerking bij het totstandkomen van het laatste deel van de vertaling, alsmede voor zijn hulp bij taalkundige moeilijkheden.
2. Han van Ruler wordt bedankt voor het beschikbaar stellen van zijn typemachine, zonder welke het boekje zonder twijfel veel later verschenen zou zijn.
3. Jos Schmidt wordt bedankt voor zijn bemoeienissen bij de druk van dit boekje. Zonder zijn hulp was het boekje - indien nog verschenen - waarschijnlijk twee maal zo duur geworden.
4. Ted Szántó wordt bedankt voor de verkoop van de serie "The world's great thinkers" aan de vertaler/bewerker van de tekst.
5. Kritiek op de vertaling, opmerkingen, aanmerkingen over het boekje en het onderwerp, de schrijver zijn welkom op het volgende adres:
Uitgeverij "De Adelaar"
Saharadreef 3
3564 GV Utrecht